

LUOTSILIITTO – LOTSFÖRBUNDET RY

LAUSUNTO

Nykyinen luotsausjärjestelmä ottaa huomioon asiamukaisesti merenkulun ja ympäristön turvallisuuden, palvelujen saatavuuden, kohtuullisen hinnoittelun mahdollisuuden, palvelutason turvaamisen ja luotsauksen jatkuvuuden vaatimukset koko yhteiskuntaa tasapuolisesti tyydyttävällä tavalla myös poikkeusoloja ajatellen.

Luotsiliiton käsityksen mukaan Suomessa ei tällä hetkellä, eikä ehkä tulevaisuudessakaan, vallitse tilannetta, jossa aito kilpailutilanne olisi mahdollinen. Kenelläkään ajateltavissa olevalla palvelun tarjoajalla, lukuun ottamatta valtiota, ei edes ole käytettävissään asianmukaisen pätevyyden omaavia luotseja, jotka varsinaisen luotsaustyön aluksella suorittavat. Ns. vapaan kilpailun kohteena olevia markkinoita ei Suomessa ole. Ei ainakaan niin, että koko luotsaustoiminnalle asetettavat vaatimukset turvaavalla tavalla ja kustannuksia nykyisestä lisäämättä toteutuisivat. Kilpailuajattelun synnyttäminen Suomen olosuhteissa vaikuttaa keinotekoiselta. Keinotekoisesti luotu kilpailu johtaisi jonkinlaiseen monopoliasemaan, joka ei liene kilpailullisesti juurikaan nykyisestä poikkeava. Yleisesti myös on tunnettua, että kilpailutilanteessa kustannuspaineet kohdistuvat - kuten yhteiskunnassa nyt parhaillaan laajalti tapahtuu - henkilökustannuksiin, joka merkitsisi kiristyviä ja heikentyviä työskentelyolosuhteita, jolla puolestaan on suora vaikutus mm. turvallisuusvaatimuksen ylläpitoon.

Kilpailu sekä erityisesti sen mukana tuomat palvelupaketit toisivat erityisen haitallisia vaikutuksia luotsin ja luotsaustoimintaa harjoittavan yrityksen riippumattomuuteen taloudellisista tekijöistä. Aluksen omistajan taloudellisten tavoitteiden ja meriliikenteen turvallisuuden välillä on niin merkittävä ristiriita, että luotsia ei saa missään olosuhteissa asettaa aluksen omistajan taloudellisen painostuksen alle.

Kieliasian vaikutusta on tutkittu sekä luotsausmarkkinoihin että meriturvallisuuteen. Raporteista on luettavissa, että englanninkielen hyväksyminen linjaluotsauskieleksi vähentää luotsauspalveluiden kysyntää ja lisää onnettomuusriskiä. Luotsi toimii päällikön neuvonantajana ja nimenomaan yhteyshenkilönä koko ympäröivään yhteiskuntaan, josta aluksen turvallinen kulku saattaa riippua ja johon se saattaa vaikuttaa. Englannin kielen asemasta linjaluotsauksen kielenä tulee päättää erikseen.

Luotsaustoiminnalla on jo Suomen geopoliittisen aseman vuoksi merkittävä osuus poikkeusoloihin varautumisessa ja kuljetusten turvaamisessa häiriötilanteissa. Luotsilla on lakiin perustuva ilmoitusvelvollisuus aluksen aiheuttamista poikkeamista yhteiskunnan kannalta tärkeiksi katsotuissa asioissa. Luotsiliiton mielestä valtiollinen luotsauspalveluiden tuottaja pystyy parhaiten edistämään ja kehittämään yhteistoimintaa puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen kanssa lakisääteisen viranomaistoiminnan toteuttamiseksi. Päällekkäisten järjestelmien luomista kaupallisen luotsauksen ja toisaalta em. tehtävien toteuttamiseksi luotsiliitto ei näe tarkoituksenmukaiseksi.

Luotsinkäyttövelvollisuus tulee säilyttää vähintään nykyisessä laajuudessaan. Kokonaisturvallisuus, palvelutaso ja luotsauksen kokonaiskustannukset ovat keskeisiä tekijöitä, jotka huomioiden tarkoituksenmukaisin tapa järjestää luotsaus Suomessa on nykyisenkaltainen valtion säätämään palveluvelvoitteeseen perustuva yksinoikeudella tapahtuva toiminta kuitenkin niin, että toimintaan liittyvää viranomaisluonnetta tulisi korostaa. Luotsiliitto kannattaa edelleen luotsauksen järjestämistä viranomaistyönä yhdessä tai yhteistoiminnassa alusliikennepalvelun (VTS) kanssa. Meriliikenteen sujavuus ja turvallisuus lisääntyvät, kun mahdollisimman suuri osa toimijoista kuuluu samaan organisaatioon.

Helsingissä 25.03.2009

Luotsiliiton hallitus

LUOTSILIITTO – LOTSFÖRBUNDET RY

Perämiehenkatu 7 A 1 (Styrmansgatan 7 A 1
PL 102, 00151 Helsinki) PB 102, 00151 Helsingfors
Puh: + 358 40 739 9939) Tel: + 358 40 739 9939

office@luotsiliitto.fi
www.luotsiliitto.fi